

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
Factors Influencing Adversity Quotient of Working Age People
in Phathum Thani Province

กวีศุภณัฐ วิกรมวยากรณ์

Gawesoooppanit Wigomwayagon

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ

Thailand National Sports University, Bangkok campus, Thailand

Corresponding Author E-mail: idinhennamde@gmail.com

Retrieved: March 13, 2023; Revised: May 1, 2023; Accepted: May 16, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างการมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม กับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น คนวัยทำงาน อายุ 25 - 60 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 420 คน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามการมองโลกในแง่ดี มีค่าความเที่ยง .917 แบบสอบถาม ลักษณะมุ่งอนาคต มีค่าความเที่ยง .955 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม มีค่าความเที่ยง .922 และแบบสอบถามการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค มีค่าความเที่ยง .890 สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีมีการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต อยู่ในระดับสูง และมีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และ 1) การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี 2) การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันพยากรณ์การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีได้

คำสำคัญ: การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค; การมองโลกในแง่ดี; ลักษณะมุ่งอนาคต; การสนับสนุนทางสังคม

Abstract

This research aimed to study: 1) the relationship between optimism, future orientation, and social support with the adversity quotient of working-age people in Phathum Thani province. 2) the factors influencing the adversity quotient of working-age people in Phathum

Thani province. The sample used in the research was 420 working-age people aged 25-60 years old in Pathum Thani province. The data was collected by using a questionnaire consisting of personal information, the optimism questionnaire with a reliability of .917, the future orientation questionnaire with a reliability of .955, the social support questionnaire with a reliability of .922, and the adversity quotient questionnaire with a reliability at .890. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. Data analysis found that the subjects in the sample had an overall adversity quotient, optimism, and future orientation at a high level and social support overall at a medium level. The research revealed 1) the optimism, future orientation, and social support related to the adversity quotient of working-age people in Phathum Thani province, and 2) the optimism, future orientation, and social support were able to predict the adversity quotient of working-age people in Phathum Thani province.

Keywords: Adversity Quotient; Optimism; Future Orientation; Social Support

บทนำ

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในภาคกลางอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทางประมาณ 27.3 กิโลเมตร ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี สามโคก ลาดหลุมแก้ว ธัญบุรี คลองหลวง ลำลูกกา หนองเสือ ปัจจุบันหลายพื้นที่เปลี่ยนเป็นพื้นที่การค้าและการลงทุน ทั้งเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่รองรับการขยายตัวในด้านอุตสาหกรรม และเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรที่อพยพมาจากทุกภาคของประเทศ มีศักยภาพสูงและมีการจัดเตรียมสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานี ไตรมาส 2 ปี 2564 พบว่า อุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สาขาอุตสาหกรรม 2) สาขาการผลิต และ 3) สาขาการบริการ โดยปัจจุบันอัตราการว่างงานของจังหวัดปทุมธานี ในไตรมาส 1 ปี 2564 พบว่า เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4 ของปี 2563 และเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี 2563 พบว่า มีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นเช่นกัน อันเนื่องจากสถานการณ์ของโรคระบาดโคโรนา 2019 (โควิด-19) (สำนักงานแรงงานจังหวัดปทุมธานี, 2564)

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งมีการระบาดไปทั่วโลก รวมถึง ประเทศไทย จึงทำให้มีผู้ป่วยสะสมและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก มีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพแทบทุกอาชีพ ซึ่งบางอาชีพไม่สามารถประกอบอาชีพได้ บางคนต้องออกจากงานหรือไม่มีงานทำ (ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรปราการ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563) สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เผยผลสำรวจ เรื่อง ตกงานปัญหาใหญ่ของคนไทย ณ วันนี้ โดยสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 1,155 คน กรณีการ

ตงงานในช่วงโควิด-19 ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่หลายฝ่ายให้ความสำคัญ เพราะการตงงานนั้นกระทบต่อการดำเนินชีวิต ปัญหาทางการเงินและค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ปัญหาครอบครัว รวมถึงกระทบต่อภาพเศรษฐกิจใหญ่ของประเทศอีกด้วย ทั้งนี้ ยังพบว่า สถานการณ์การเงินของ ประชาชนตั้งแต่มีโควิด-19 ร้อยละ 38.65 ระบุว่ามีการใช้จ่ายเรื่องสุขภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.49 เป็นหนี้บัตรเครดิต และร้อยละ 47.10 มีเงินออมลดลง ขณะที่ประชาชนร้อยละ 65.94 เกิดความเครียด วิตกกังวลกับสถานการณ์ “ตงงาน” และร้อยละ 59.25 การระบาดของโควิด-19 ทำให้คนตงงาน (กรุงเทพมหานคร, 2564)

ประชาชนชาวไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในแทบจะทุกด้าน รวมไปถึงคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีเช่นกัน ที่ต้องเผชิญกับความยากลำบาก และวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้น ปัจจัยหนึ่งที่จะสามารถทำให้คนวัยทำงานสามารถจัดการกับปัญหา และก้าวผ่านสิ่งต่าง ๆ ไปสู่จุดหมายข้างหน้าได้ นั่นคือ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคเป็นการที่บุคคลดำเนินการเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์ทุกขยากลำบากที่ต้องเผชิญ ด้วยความอดทนเข้มแข็ง และเมื่อเกิดอุปสรรคสามารถจัดการกับปัญหา และก้าวผ่านสิ่งต่าง ๆ ไปสู่จุดหมายข้างหน้าได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการดำเนินชีวิตของคนวัยทำงาน (Stoltz, 1997)

บทความวิจัยนี้นำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี เพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของคนวัยทำงาน ให้กับตัวบุคคล สถานประกอบการ และการวางนโยบายในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องของจังหวัดปทุมธานีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคมกับการเผชิญ และฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. การมองโลกในแง่ดี มีความสัมพันธ์กับ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
2. ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์กับ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
3. การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
4. การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันพยากรณ์การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ คนวัยทำงาน ที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ อายุ 25 - 60 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 976,045 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ คนวัยทำงาน ที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ อายุ 25 - 60 ปี ในจังหวัดปทุมธานี โดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ ร้อยละ 95 หรือให้มีความคลาดเคลื่อนที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = N / [1 + N (e)^2]$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของประชากรที่ยอมรับได้ที่ระดับ 0.05
แทนค่าในสูตร	n	=	$976,045 / [1 + 976,045 (0.05)^2]$
		=	399.836
		=	400

จากผลการคำนวณ $n = 400$ คน ดังนั้น เพื่อป้องกันการผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็นคนวัยทำงาน ที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ อายุ 25 - 60 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 420 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี รายละเอียด ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา รายได้ ส่วนที่ 2 3 4 และ 5 เป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามด้านบวกและด้านลบ ประกอบด้วย แบบสอบถามการมองโลกในแง่ดี จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม จำนวน 15 ข้อ และแบบสอบถามการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค จำนวน 15 ข้อ ตามลำดับ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ด้านการมองโลกในแง่ดี ด้านลักษณะมุ่งอนาคต ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค แล้วสร้างข้อคำถาม

2. นำแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ไปให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ตรวจสอบความครอบคลุมโครงสร้างเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสม และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาโครงการวิจัย

3. นำแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเข้าใจในภาษา

4. คำนวณค่าดัชนี IOC (Item Objective Congruence) จากผลประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งผลการคำนวณค่าดัชนี IOC พบว่าข้อคำถามของแบบสอบถามการมองโลกในแง่ดี แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ มีค่า 0.66 - 1.00

5. พิจารณาข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามของแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัยพิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ไปทดลองใช้ (try out) กับคนวัยทำงานในจังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน ที่มีคุณลักษณะคล้ายกับตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย

7. ตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ด้วยวิธีความสอดคล้องภายใน (internal consistency) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) พบว่า แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.913 และเมื่อตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามการมองโลกในแง่ดี พบค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.917 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต พบค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.955 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม พบค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.922 และแบบสอบถามการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค พบค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.890

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ หมายเลขใบรับรอง ART 016/2565 วันที่รับรอง 2 กรกฎาคม 2565 วันหมดอายุ 1 กรกฎาคม 2566

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุมัติการทำวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

2. ผู้วิจัยคัดเลือกคนทำงานในจังหวัดปทุมธานีโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน ตามอำเภอของจังหวัดปทุมธานี จากนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มในแต่ละอำเภอเพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอ ดังนี้ 1) คลองหลวง 93 คน 2) ลำลูกกา 103 คน 3) ธัญบุรี 78 คน 4) เมือง 77 คน 5) ลาดหลุมแก้ว 26 คน 6) สามโคก 22 คน และ 7) หนองเสือ 21 คน จากนั้นได้เก็บแบบสอบถามแบบบังเอิญในขอบเขตพื้นที่ที่สุ่มได้ตามจำนวนคนดังกล่าว

3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ถามความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัย และมีการขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นประเมินคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจึงแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลการวิจัยที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ การตรวจให้คะแนนของการตอบแบบสอบถาม และบันทึกคะแนนแล้ว มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อธิบายข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการมองโลกในแง่ดี ด้านลักษณะมุ่งอนาคต ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน 2.1) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้ 2.1.1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมองโลกในแง่ดี กับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค 2.1.2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต กับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค 2.1.3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคม กับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และ 2.2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทำนายความมีนัยสำคัญในการวิจัย ของการมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม ที่มีต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างการมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม กับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ตัวแปร	การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P-Value
การมองโลกในแง่ดี	.647 ***	.000
ลักษณะมุ่งอนาคต	.388 ***	.000
การสนับสนุนทางสังคม	.507 ***	.000

* $P < .05$, ** $P < .01$, *** $P < .001$

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันพยากรณ์ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ในสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE.b	Beta	t	p-value
การมองโลกในแง่ดี	.452	.037	.563	12.083	.000
ลักษณะมุ่งอนาคต	.040	.015	.119	2.727	.007
การสนับสนุนทางสังคม	.049	.022	.110	2.195	.029
constant	27.246	2.764		9.865	.000
F = 115.859 R = .694 R ² = .482					

* P < .05, ** P < .01, *** P < .001

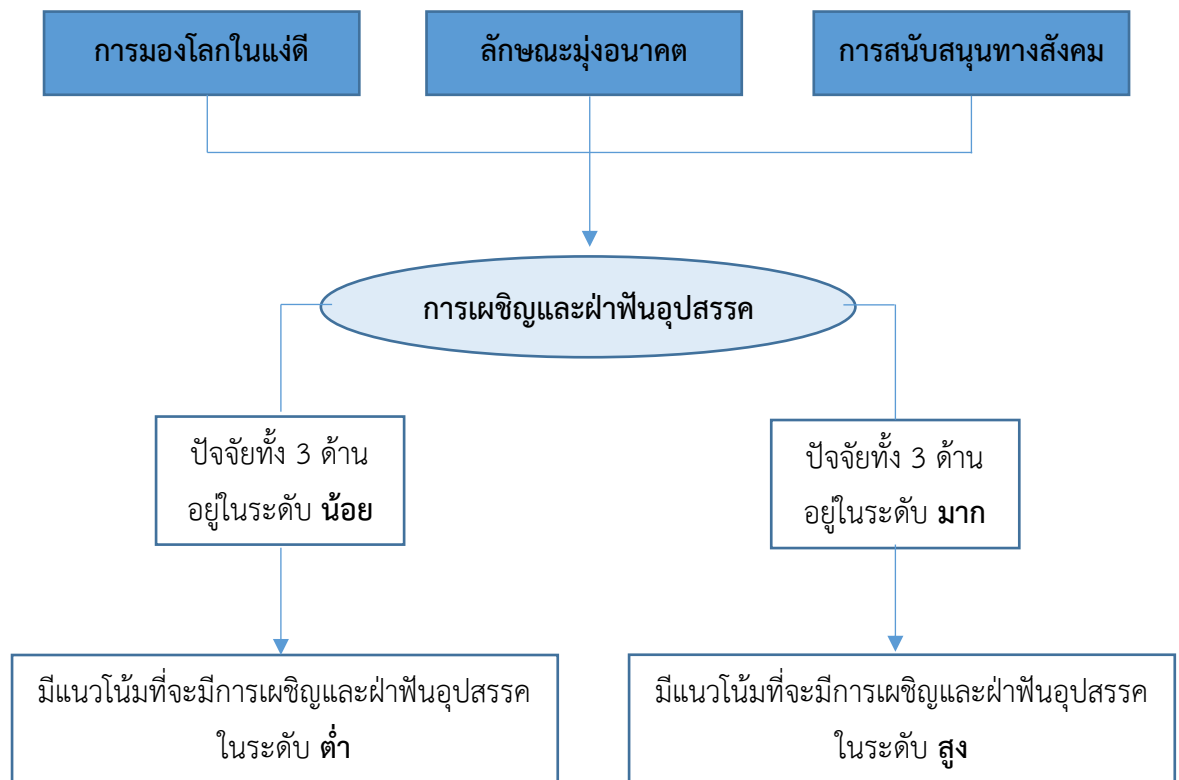
อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า 1) การมองโลกในแง่ดีกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .647$) หมายความว่า หากคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีการมองโลกในแง่ดีมาก ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคมากไปด้วย ทั้งนี้ การมองโลกในแง่ดีเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีเมื่อพบเจอกับปัญหา จะสามารถควบคุมตนเองให้มีการคาดหวังในทางบวกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีการรับรู้และอธิบายสถานการณ์ทางบวกว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อีกเป็นประจำ โดยบุคคลที่มองโลกในแง่ดีจะมีการกำกับตัวเอง และมีความพึงพอใจ มีความเข้าใจ พยายามหาทางออก พยายามแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น มีความรับผิดชอบสูง รวมทั้งสามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Stoltz (1997) ที่ระบุไว้ว่า บุคคลที่มองโลกในแง่ดีจะมีการตอบสนองต่อวิกฤติแตกต่างกันไปจากคนที่มองโลกในแง่ร้าย ถ้าบุคคลมีการมองโลกในแง่ดีก็จะมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fotiadou, et al. (2008) ที่พบว่า ถ้าบุคคลมีระดับการมองโลกในแง่ดีสูงจะทำให้มีความสามารถในการเผชิญกับความทุกข์และอุปสรรคต่าง ๆ ได้ รวมถึงยังทำให้มีสุขภาพที่ดี และเพิ่มความสุขในการดำรงชีวิตได้ ทั้งนี้ก็ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวิมล คำนวณ (2552) ที่พบว่า การมองโลกในแง่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค โดยการมองโลกในแง่ดีเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้บุคคลสามารถเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกัญญา คุณากรวิรุฬห์ (2556) ที่พบว่า การมองโลกในแง่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของบุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ลักษณะมุ่งอนาคตกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .388$) หมายความว่า หากคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีลักษณะมุ่งอนาคตที่สูง ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคมากไปด้วย ทั้งนี้ ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี สามารถ

ควบคุมตนเอง และแสดงออก ประพฤติปฏิบัติตนในการจัดการ วางแผนดำเนินการ เพื่อก้าวข้ามผ่านอุปสรรค ด้วยความอดทน มีความเชื่อ มีความหวัง และเพียรพยายาม จนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในอนาคต หากบุคคลใด มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง ก็จะสามารถช่วยส่งเสริมให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการตั้งเป้าหมายในอนาคต มีความคิดเชิงบวก สามารถอดทนรอคอย มีความเพียรพยายามในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และสามารถ ควบคุมตนเองให้ก้าวข้ามผ่านสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิษฎา จันทะวงศ์ (2556) และปริญญ์ อนุชิต (2557) ที่พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์ กับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรฐา นพพรเจริญกุล (2561) ที่พบว่า หลังจากได้รับโปรแกรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง และ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการเผชิญและฟัน ฝ่าอุปสรรคสูงกว่ากลุ่มควบคุม และ 3) การสนับสนุนทางสังคมกับการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ของคนวัย ทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .507$) หมายความว่า หากคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรม การเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากไปด้วย ทั้งนี้ หากคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้รับการสนับสนุนทาง สังคมจากครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน เช่น การสนับสนุนจากครอบครัวในเรื่อง การให้กำลังใจ การคอย ประคับประคองช่วยเหลือกันทั้งทางร่างกายและสภาวะจิตใจ การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานในเรื่องการให้ คำแนะนำในการทำงาน การดูแลเอาใจใส่ การช่วยเหลือเรื่องงานในยามจำเป็น การได้รับความไว้วางใจจาก ผู้บังคับบัญชาให้ทำงานชิ้นสำคัญ เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคก็ร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยพยายามหาแนวทางแก้ไข ให้เร็วที่สุด การได้รับการสนับสนุนทางสังคมเช่นนี้ก็จะทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคหรือ ความยากลำบากที่เข้ามาในชีวิตทั้งหมดได้อย่างดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล เรืองรุ่งขจรเดช (2550) ที่พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้าน การควบคุมและด้านสาเหตุและความรับผิดชอบมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการสนับสนุนทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ อิ่มใจ (2552) ที่พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการ สนับสนุนทางสังคมโดยรวมและรายด้าน

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทาง สังคม สามารถร่วมกันพยากรณ์ การเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุในรูปแบบมาตรฐาน (Beta) มากที่สุด คือ การมองโลกในแง่ดี (Beta = .563) รองลงมา คือ ลักษณะมุ่งอนาคต (Beta = .119) และน้อยสุด คือ การสนับสนุนทางสังคม (Beta = .110) โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ของคน วัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่ง อนาคต และการสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันพยากรณ์การเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ของคนวัยทำงาน ในจังหวัดปทุมธานีได้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 1 โครงสร้างความสัมพันธ์ของ การมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุงอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม ที่ร่วมกันพยากรณ์ การเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

การที่บุคคลจะเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคได้ บุคคลเหล่านั้นต้องสร้างทัศนคติของตนในทางบวกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เข้าใจ พอใจกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว และต้องสามารถจัดการกับสถานการณ์เลวร้ายได้อย่างมั่นใจ และคาดหวังถึงความสำเร็จ อีกทั้งยังต้องสามารถคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียของเหตุการณ์ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีการวางแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมอดได้รอได้ รู้จักห้ามใจตนเองเพื่อผลที่ดีกว่า ตลอดจนหาแนวทาง การตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงการที่บุคคลได้รับรู้ถึงการมีเครือข่ายที่ดีจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และเชื่อว่า ยังมีคนรัก ดูแลเอาใจใส่ เห็นคุณค่า ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นแรงผลักดันไปสู่เป้าหมาย ที่ตนต้องการ และยังช่วยให้บุคคลปรับตัวเข้ากับภาวะกดดันอย่างเหมาะสม และคงสภาพจิตใจไว้อย่างปกติด้วยทั้งหมดนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคคลวัยทำงานจะสามารถเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ดีและดำเนินชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีมีการมองโลกในแง่ดีอยู่ในระดับสูง และการมองโลกในแง่ดีมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค แสดงให้เห็นว่าถ้าคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีมีการมองโลกในแง่ดีในระดับที่มากแล้ว ก็จะสามารถสร้างและพัฒนาพฤติกรรมการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของตนเองได้ดีขึ้นได้ ดังนั้น คนวัยทำงาน ในจังหวัดปทุมธานีควรฝึกและพัฒนาทัศนคติด้านการมองโลกในแง่ดีของตนเองให้ดีและสม่ำเสมอ เพื่อเป็นพลังบวกในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคต่อไป

2) คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีมีลักษณะมุ่งอนาคตโดยรวมอยู่ในระดับสูง และลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค แสดงให้เห็นว่าการที่คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีมีระดับลักษณะมุ่งอนาคตที่สูง จะทำให้ตัวของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีความสามารถคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีการวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมอดได้รอได้ รู้จักห้ามใจตนเองเพื่อผลที่ดีกว่า ตลอดจนหาแนวทางการตัดสินใจในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคได้ ดังนั้น คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีควรฝึกและพัฒนาพฤติกรรมลักษณะมุ่งอนาคตของตนเองให้ดีและพร้อมเสมอ เพื่อทำให้สามารถที่จะพร้อมรับมือกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

3) คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีมีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค แสดงให้เห็นว่า การที่คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีการสนับสนุนทางสังคมในระดับปานกลาง แต่ก็ยังทำให้สามารถเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคไปได้ ดังนั้น ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และบุคคลรอบตัว ต้องเห็นถึงความสำคัญในการเป็นแรงสนับสนุนทางสังคมของคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี และต้องเป็นส่วนร่วมสร้างพลังใจและคอยสนับสนุนซึ่งกันและกันให้มากขึ้น เพื่อที่จะทำให้คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีสามารถเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคไปได้เป็นอย่างดีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ ตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาสุขภาพจิตที่สำคัญ ในด้านการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตสำหรับคนวัยทำงาน ที่จะต้องให้ความสำคัญกับสุขภาพจิตของตนให้มากขึ้น สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การศึกษาตัวแปรทางจิตลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคด้วยอีกทั้ง หน่วยงานสาธารณสุข และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ของจังหวัดปทุมธานี ควรหาวิธีส่งเสริมและพัฒนาการมองโลกในแง่ดี ลักษณะมุ่งอนาคต และการสนับสนุนทางสังคม ให้กับคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้คนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีสามารถเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (2564). ดุสิตโพล ชี้ คนไทยเครียด 'ตกรงาน' ช่วงโควิด-19 ระบาด แนะรัฐเร่งแก้. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/928459>
- นฤมล เรืองรุ่งขจรเดช. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค การสนับสนุนทางสังคม และความเครียดในการปฏิบัติงาน: กรณีศึกษาบริษัทพัฒนาโปรแกรมระบบงานแห่งหนึ่ง (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เนาวรัตน์ อิ่มใจ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค การสนับสนุนทางสังคมและความเหนื่อยหน่ายในการทำงาน: กรณีศึกษาบุคลากรสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแห่งหนึ่ง (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรีภัสร์ อุปชิต. (2557). การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วรัฐา นพพรเจริญกุล. (2561). ผลของโปรแกรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรุณกัญญา คุณากรวิรุฬห์. (2556). การมองโลกในแง่ดีและการเห็นคุณค่าในตนเองที่พยากรณ์ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของบุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศิริมล คำนวล. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการมองโลกในแง่ดี ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค และความสุข: กรณีศึกษาพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรปราการ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวปฏิบัติ (Standard Operation Procedures: SOPs) ที่ปลอดภัยปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบอาชีพ เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ระยะผ่อนปรน. กรุงเทพฯ: อักษรกราฟฟิกแอนดี้ไซน์.
- สำนักงานแรงงานจังหวัดปทุมธานี. (2564). สถานการณ์แรงงานจังหวัดปทุมธานี ไตรมาส 2 ปี 2564 (เมษายน- มิถุนายน). สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2564, จาก <https://pathumthani.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/42/2021/07/รายงานสถานการณ์ไตรมาส-2-64-1.pdf>
- อภิษฎา จันตะวงศ์. (2556). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Fotiadou, M., et al. (2008). Optimism and Psychological Well-being Among Parents of Children with Cancer: An Exploratory Study. *Psycho-Oncology*, 17, 401-409.

Stoltz, P. G. (1997). *Adversity Quotient: Turning Obstacles into Opportunities*. New York: John Wiley & Sons Inc.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.